Sierpień '80 w zbiorach Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej IPN w Gdańsku

Oddziałowe Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku w związku z 40. rocznicą Sierpnia ’80 prezentuje dokumenty, znajdujące się w jego zasobie/posiadaniu, zachęcając jednocześnie do korzystania z naszego zasobu archiwalnego. Warto wiedzieć więcej...

Sierpień ’80 to jeden z kilku najważniejszych miesięcy w naszej historii. Po strajkach, które rozpoczęły się w lipcu w Lublinie i Świdniku, Wolne Związki Zawodowe Wybrzeża wezwały do rozpoczęcia protestu 14 sierpnia w Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Po początkowych postulatach żądających przywrócenia do pracy Anny Walentynowicz oraz podwyżki płac, zostały sformułowane następne, m.in. wybudowania pomnika ofiarom poległym w Grudnia 1970 r. Następnego dnia stanęły największe zakłady pracy Trójmiasta, a Stocznia Gdańska stała się centrum społecznego buntu. Sformułowano 21 postulatów, w których domagano się powołania wolnych związków zawodowych, uwolnienia więźniów politycznych, prawa do strajku, jawności informacji, przezwyciężenia kryzysu gospodarczego, obniżenia wieku emerytalnego, wolnych sobót. W województwie gdańskim, elbląskim i słupskim strajkowało kilkaset zakładów pracy. Protest rozszerzył się na cały kraj. Władze starały się z początku rozbić jedność strajkujących robotników, ale w końcu zmuszone były przystąpić do negocjacji; po kilku dniach rozmów 31 sierpnia pomiędzy Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym a delegacją rządową podpisano porozumienie.

W Oddziałowym Archiwum Pamięci Narodowej w Gdańsku możemy odnaleźć liczne pamiątki z tamtych wydarzeń: zarówno dokumenty, jak i materiały audiowizualne. Jest wśród nich sporo fotografii ze strajku stoczniowców, zgromadzonych przy bramie Stoczni im. Lenina, przed budynkiem dyrekcji, pod salą BHP; fotografii z obrad, przemówień, mszy św. odprawianych w Stoczni Gdańskiej i Gdyńskiej; przedstawiających napisy na murach z żądaniami. Ponadto posiadamy znaczący zbiór ulotek, komunikatów, biuletynów strajkowych oraz plakatów, znaczków, kart pocztowych i kopert z odciskami pieczęci i stempli strajkowych. Uzupełnieniem są nagrania rozmów prowadzonych w tamtych dniach w Stoczni Gdańskiej, Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni i „Unimorze”.

Zapraszamy Wszystkich zainteresowanych do korzystania ze zbiorów Instytutu, do współpracy z nami, do przekazywania dokumentów, fotografii i nagrań pamiętając, że misją Instytutu jest zachowanie pamięci o dziejach Polski i Polaków w XX wieku.